

Sprawozdanie z działań podjętych w roku 2011 w oparciu o „Strategię rozwiązywania problemów społecznych Gminy Sulechów na lata 2005-2012”

W 2005 roku przyjęta została „Strategia rozwiązywania problemów społecznych Gminy Sulechów na lata 2005-2012”. Zawarte zostały w niej najważniejsze cele strategiczne, które mają zapewnić poprawę warunków życia ludności lokalnej. Zrealizować założenia ma system, który łączy w sobie działania takich podmiotów, jak: ośrodki pomocy i wsparcia, szkoły, organizacje pozarządowe i administracja publiczna. Zawarte w niniejszym sprawozdaniu działania były podejmowane w 2011 roku i są odzwierciedleniem realizacji celów przedstawionych w „Strategii...”

I. Pomoc społeczna i polityka prorodzinna

Pomoc społeczna to istotna instytucja polityki społecznej o wielowiekowych tradycjach. Głównym celem jest zaspokajanie niezbędnych potrzeb życiowych osób i rodzin oraz umożliwienie im bytowania w warunkach odpowiadających godności człowieka. Obejmuje również skuteczne wsparcie w przezwyciężaniu trudnych sytuacji życiowych, których ludzie nie są w stanie pokonać wykorzystując własne środki, możliwości i uprawnienia.

Realizatorem pomocy społecznej w Gminie Sulechów jest Ośrodek Pomocy Społecznej (OPS).

Do najważniejszych zadań ośrodka zalicza się wsparcie osób i rodzin, u których stwierdzono ubóstwo i związaną z nim bezradność w prowadzeniu gospodarstwa domowego. Świadczenia pieniężne, rzeczowe oraz usługi, które proponuje OPS, skierowane są przede wszystkim do rodzin wielodzietnych i niepełnych. Pomocą objęte są także te osoby, które z różnych przyczyn zostały dotknięte ubóstwem wskutek długotrwałego bezrobocia oraz osoby niepełnosprawne i długotrwale chore.

Pomoc finansowa udzielana w 2011 roku przez OPS kierowana była w szczególności na zabezpieczenie podstawowych potrzeb życiowych, m. in. dofinansowanie kosztów utrzymania mieszkania (gaz, czynsz, opał, energia), zakup art. szkolnych dla dzieci i młodzieży, kupno odzieży i obuwia oraz pokrycie kosztów związanych z leczeniem. Dofinansowywano opłaty mieszkaniowe dzięki czemu zapobiegano zadłużaniu się rodzin z tytułu nieopłacania czynszu. Pozwalało to eliminować bądź wykluczać zjawisko eksmisji oraz zapobiegało skutkom odcięcia podstawowych mediów (energia, gaz). Środki finansowe przeznaczano również na potrzeby z zakresu zakupu leków, środków medycznych czy też dojazdów do placówek służby zdrowia co pozwoliło podjąć rodzinom proces

systematycznego leczenia oraz zapobiegło skutkom długotrwałych chorób. Ważnym czynnikiem jest także zakup opału, co gwarantuje odpowiednią temperaturę w pomieszczeniach mieszkalnych w okresie zimy. Nie bez znaczenia był też zakup odpowiedniej do pory roku odzieży i obuwia.

W ramach pomocy finansowej na wymienione wyżej cele w roku 2011 przyznano następujące świadczenia:

a) ze środków finansowych gminy:

- zasiłki celowe dla 467 rodzin na kwotę 159 487,00 zł,
- specjalne zasiłki celowe dla 174 rodzin na kwotę 61 706,00 zł,
- zasiłki celowe na pokrycie kosztów mieszkaniowych dla 53 rodzin na kwotę 19 182,00 zł,
- zasiłki celowe na pokrycie recept lekarskich dla 88 rodzi na kwotę 8 758,00 zł.

b) z budżetu rządowego:

- zasiłki stałe dla 125 rodzin na kwotę 346 488,00 zł,
- zasiłki okresowe dla 282 rodzin na kwotę 278 185,00 zł.

Rodziny, które wykorzystały pomoc niezgodnie z przeznaczeniem otrzymały pomoc niepieniężną na kwotę 10 560,00 w formie talonów żywnościowo-chemicznych. Taką pomoc otrzymało 47 rodzin.

Istotnym elementem wsparcia realizacji zadań w zakresie pomocy społecznej są świadczenia w postaci dożywiania osób i rodzin, szczególnie dzieci i młodzież z rodzin zagrożonych ubóstwem oraz osób starszych, samotnych, chorych i niepełnosprawnych. Ten typ pomocy pozwala zniwelować zjawisko niedożywienia oraz zapobiega ewentualnym jego skutkom zdrowotnym. W 2011 roku w ramach takiej pomocy przyznano 87 220 świadczeń kwotę 686 179,00 zł. Koszt poniesiony przez gminę na realizację tego zadania wyniósł 271 536,00 zł. Pozostałą kwotę 414 643,00 zł pokryła dotacja rządowa.

Grupa, która również wymaga wsparcia to bezdomni. 22 osoby otrzymały w 2011 roku pomoc w formie schronienia, wyżywienia i zatrudnienia. Poczyniono także, w ramach pracy socjalnej, starania o uzyskanie dla tych osób lokali socjalnych lub umieszczenia ich w schroniskach i noclegowniach.

Z pomocy OPS korzystały osoby starsze i obłożnie chore, które wymagały pomocy innych osób. W miejscu ich zamieszkania świadczone usługi opiekuńcze wykonywane przez wykwalifikowane opiekunki. Pomocą tego typu objętych zostało 70 osób, które skorzystały z 16 157 godzin usługowych.

OPS swoją pomoc opiekuńczą zapewnia także przez działający w gminie Dom Dziennego Pobytu. Zakres jego działań obejmował posiłki, terapię zajęciową i opiekę medyczną. Z codziennego pobytu skorzystało w 2011 roku 35 osób, natomiast zakwalifikowanych było 94 (pozostałe osoby korzystały z usług stosownie do własnych potrzeb).

Osoby z zaburzeniami psychicznymi i upośledzeniem umysłowym zostały objęte opieką Środowiskowego Domu Samopomocy. Z zajęć terapeutycznych i rehabilitacyjnych korzystało 35 osób. Działalność ŚDS finansowana jest z budżetu rządowego.

Ośrodek pomagał również osobom wymagającym całodobowej opieki z powodu wieku lub choroby, którym nie można było zapewnić pomocy w formie usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania. W 2011 roku opłacono pobyt dla 28 osób w domach pomocy społecznej na kwotę 489 576,00 zł.

W ramach wsparcia rodzin świadczona jest pomoc dla dzieci i młodzieży. Usługi opiekuńczo-wychowawcze oraz dydaktyczne dla najmłodszych zapewnia Dom Dziennego Pobytu dla dzieci do lat 3. Podejmowane tam działania mają na celu prawidłowy rozwój fizyczny, emocjonalny i umysłowy dzieci. Zapewnienie opieki dziecku ułatwia rodzicom podjęcie pracy, co wpływa na polepszenie sytuacji materialnej rodziny. W 2011 roku z usługi w/w placówki korzystało 98 dzieci.

Dzieci starsze objęte są opieką w ramach świetlicy socjoterapeutycznej. W 2011 roku w zajęciach uczestniczyło 17 dzieci. Na bazie omawianej placówki w czasie ferii zimowych zorganizowano dla 30 dzieci zimowisko, a w okresie wakacji półkolonie dla 110 dzieci.

Ośrodek Pomocy Społecznej udziela również pomocy w formie dodatków mieszkaniowych. W 2011 roku wypłacono 5 129 dodatków mieszkaniowych na łączną kwotę 876 310,00 zł.

Realizuje on także zadania gminy w zakresie świadczeń rodzinnych. W skład tych świadczeń wchodzi: zasiłki rodzinne wraz z 7 dodatkami, świadczenia opiekuńcze (zasiłek pielęgnacyjny, świadczenia pielęgnacyjne) oraz jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka. Ogółem przyznano 51 018 świadczeń na łączną kwotę 7 165 595 zł. Wydatki na ten cel finansowane są z budżetu rządowego.

Ośrodek dąży do stworzenia sprawnego systemu wsparcia rodziny, w tym celu udzielana jest pomoc w formie poradnictwa i pracy socjalnej. Powołano również Zespół Interdyscyplinarny, którego zadaniem jest rozwiązywanie problemów rodzin dotkniętych przemocą.

II. Rozwiązywanie problemów alkoholowych i narkomanii

Biuro Pełnomocnika ds. Uzależnień odpowiada za realizację zadań w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i narkomanii. Ponadto w rozwiązywaniu problemów z tego obszaru brały udział: Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, szkoły oraz organizacje pożytku publicznego.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w 2011 roku odbyła 48 posiedzeń, na których analizowano problemy alkoholowe osób z terenu gminy. Komisja kontynuowała również działania wobec osób zgłoszonych w poprzednich latach.

W 2011 roku specjalista terapii uzależnień od alkoholu prowadził zajęcia w poniedziałki w godzinach 14⁰⁰ do 19⁰⁰. Z tej formy pomocy skorzystało w ciągu roku około 553 osób. Również specjalista terapii uzależnień od narkotyków prowadził zajęcia z osobami uzależnionymi i członkami ich rodzin. Udzielono 171 konsultacji. Terapeuci uzależnień prowadzili także zajęcia z osobami uzależnionymi i współuzależnionymi. W ciągu roku udzielono 240 konsultacji osobom uzależnionym i 498 osobom współuzależnionym.

Dyżury w Biurze Pełnomocnika w każdą środę w godzinach od 15⁰⁰ do 17⁰⁰ pełnił również kurator sądowy. Udzielił on około 137 porad prawnych w zakresie Kodeksu Opiekuńczo-Wychowawczego.

Zajęcia terapeutyczne dla ofiar oraz sprawców przemocy psychicznej, fizycznej oraz seksualnej prowadził psycholog specjalista ds. przemocy. Przyjął on około 795 osób. Osoby z problemami rodzinnymi czy zaburzonymi relacjami pomiędzy członkami rodzin korzystały z porad doradcy życia rodzinnego - mediatora. Udzielał on również porad małżeńskich, a także osobom żyjącym w związkach nieformalnych, wychowawczych oraz pomagał w sytuacjach kryzysowych. Z takiej formy pomocy zdecydowało się skorzystać 150 osób.

W Gminie Sulechów w roku 2011 funkcjonowało 5 świetlic środowiskowych w: Brodach, Kijach, Klępsku, Pomorsku, Cigacicach a także 2 świetlice opiekuńczo-wychowawcze w Sulechowie. Realizowano w nich szeroki program zajęć dla dzieci i młodzieży pochodzących ze środowisk zagrożonych uzależnieniem oraz z rodzin, w których występują problemy wychowawcze, ale także z rodzin funkcjonujących w sposób prawidłowy. W świetlicach realizowano następujące zadania wychowawcze: wspomaganie indywidualnego rozwoju dzieci, pomoc w nauce i rozwiązywaniu problemów szkolnych, pomoc w trudnych sytuacjach rodzinnych i ochrona przed przemocą, nauka współdziałania

w grupie, nauka alternatywnych form spędzania wolnego czasu, rozwijanie zainteresowań dzieci i młodzieży, rozwijanie umiejętności wyrażania uczuć i pozytywnego odreagowywania napięć emocjonalnych, kształtowanie nawyków kulturalnego zachowania się, kulturalnej rozrywki i zabawy, nauka zachowań asertywnych, nauka komunikacji grupowej, rozwijanie zainteresowań intelektualnych i artystycznych, rozwijanie kreatywności i twórczego myślenia, propagowanie zdrowego stylu życia.

W szkołach z terenu Gminie Sulechów realizowano szkolne programy profilaktyki uzależnień. Młodzież brała udział w prelekcjach, zajęciach warsztatowych. Prowadzono spotkania edukacyjne dla młodzieży i rodziców w szkołach podstawowych, gimnazjach, szkołach ponadgimnazjalnych oraz w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym. Łącznie działania skierowano do grupy około 3 000 osób.

Biuro Pełnomocnika ds. Uzależnień prowadzi również kampanie profilaktyczne, m. in.

1. Kampania „Postaw na rodzinę”. Zrealizowano poprzez dystrybucję szeregu materiałów edukacyjnych oraz informacyjnych szczególnie wśród osób uzależnionych oraz współuzależnionych od alkoholu, ale także wśród osób pochodzących ze środowisk zagrożonych uzależnieniem.
2. Kampania „Pozory mylą, dowód nie”, którą realizowano z pomocą Straży Miejskiej w Sulechowie poprzez rozpowszechnianie materiałów informacyjnych w punktach sprzedaży napojów alkoholowych. Ponadto zorganizowano szkolenie dla właścicieli sklepów i sprzedawców w zakresie przestrzegania warunków sprzedaży napojów alkoholowych oraz przeprowadzono badanie metodą „Tajemniczy klient”. Inicjatorem działań jest Ministerstwo Sprawiedliwości, Komenda Główna Policji oraz Związek Pracodawców Przemysłu Piwowarskiego-Browary Polskie.
3. Kampania „STOP18” którą również realizowano z pomocą Straży Miejskiej w Sulechowie poprzez rozpowszechnianie materiałów informacyjnych w punktach sprzedaży wyrobów tytoniowych. W ramach tej kampanii zorganizowano także szkolenie dla właścicieli sklepów i sprzedawców w zakresie przestrzegania warunków sprzedaży wyrobów tytoniowych. Inicjatorem działań było Krajowe Stowarzyszenie Przemysłu Tytoniowego we współpracy z Pełnomocnikiem Rządu ds. Rodziny.
4. Kampania „Zachowaj Trzeźwy Umysł”. Zrealizowano poprzez dystrybucję szeregu materiałów edukacyjnych oraz informacyjnych szczególnie wśród dzieci i młodzieży szkolnej, rodziców, pedagogów szkolnych, ale i również pozostałych mieszkańców Gminy Sulechów. Ponadto dzieci i młodzież uczestniczyły w konkursach z zakresu

profilaktyki uzależnień organizowanych w ramach kampanii w szkołach i świetlicach środowiskowych oraz opiekuńczo-wychowawczych. W konkursie „Biegnijmy razem” wyróżniono 3 uczniów, w konkursie „Rosnę-Myślę-Dbam” nagrodzono 2 uczniów, natomiast w konkursie „O co biega?” nagrodę zdobyła 1 osoba.

Podejmowano także inne działania profilaktyczne takie jak:

1. Dofinansowanie działań związanych z integracją społeczną dzieci i młodzieży niepełnosprawnej z uwzględnieniem działań z zakresu zapobiegania patologiom społecznym realizowanym przez Stowarzyszenie Osób Niepełnosprawnych oraz Impresariat Artystyczny „HA-BART”.
2. Udział około 40 dzieci z terenu Gminy Sulechów w spektaklu z zakresu profilaktyki uzależnień zatytułowanym „Nygusek” organizowanym przez Stowarzyszenie Osób Niepełnosprawnych oraz Impresariat Artystyczny „HA-BART” w ramach działań wymienionych w punkcie 1 powyżej.
3. Nieodpłatne udostępnianie pomieszczeń budynku Biura Pełnomocnika ds. Uzależnień grupom wsparcia dla osób uzależnionych i współuzależnionych oraz wspomaganie merytoryczne działalności tych grup (Anonimowi Alkoholicy, Grupa Samopomocowa Kobiet).
4. Pomoc w organizacji nieodpłatnych badań mammograficznych dla ok. 600 kobiet z terenu Gminy Sulechów.

Działania informacyjne i edukacyjne z zakresu przeciwdziałania alkoholizmowi i narkomanii prowadzone były w oparciu o Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii. Na podstawie zapisów ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie wydatkowano kwotę 49 700 zł, przeznaczając fundusze na zorganizowanie obozów i kolonii dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych, a także przygotowano tematyczne warsztaty edukacyjno-profilaktyczne.

III. Oświata

W roku 2011 na stypendia i zasiłki szkolne przeznaczono kwotę 215 415,20 zł. Taka forma pomocy ma na celu wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów mieszkających na terenie gminy Sulechów. Podstawę prawną takiej pomocy stanowi ustawa o systemie oświaty oraz regulamin udzielania pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie gminy Sulechów. Stypendia były przyznane na dwa okresy. W okresie od stycznia do czerwca 2011 r. przyznano 285 stypendiów szkolnych i wydatkowano kwotę 123 978,40 zł oraz przyznano 10 zasiłków szkolnych na kwotę

4 550,00 zł, a w okresie od września do grudnia 2011 r. przyznano 292 stypendiów szkolnych i wydatkowano kwotę 85 066,80 zł oraz przyznano 4 zasiłki szkolne na kwotę 1 820,00 zł.

Uczniowie klas I-III szkół podstawowych oraz III gimnazjum korzystali z pomocy na zakup podręczników w ramach rządowego programu „Wyprawka szkolna”. Na ten cel wydatkowano kwotę 22 834,37 zł. Taką formą pomocy objęto 114 dzieci w tym z:

- kl I szkoły podstawowej 36
- kl II szkoły podstawowej 31
- kl III szkoły podstawowej 33
- kl III gimnazjum 14

Z tego samego programu mogli również skorzystać uczniowie słabo widzący, niesłyszący, z upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim oraz uczniowie z niepełnosprawnościami sprzężonymi. Taką pomoc przyznano 5 uczniom, w tym:

- w klasach I-III szkoły podstawowej 1
- w klasach IV-VI szkoły podstawowej 3
- w szkołach ponadgimnazjalnych 1

Szkoły podległe Gminie Sulechów przyznają stypendia naukowe i sportowe dla szczególnie uzdolnionych uczniów. Ich celem jest wyrównywanie szans edukacyjnych oraz motywowanie uczniów do uzyskiwania jak najlepszych wyników w nauce i sporcie. W roku 2011 przeznaczono na ten cel 14 300,00 zł, przyznając 43 stypendia naukowe i 100 sportowych.

W 2011 roku pomoc finansową otrzymały również zawodniczki Miejskiego Ludowego Klubu Sportowego. Ogółem przyznano 20 stypendiów sportowych na łączną kwotę 139 215,71 zł.

Współpraca z organizacjami pozarządowymi w 2011 r. opierała się w znacznym stopniu na zleceniu zadań publicznych. Organizacje trzeciego sektora wykonywały zadania z następujących sfer: zdrowie, bezpieczeństwo, kultura, sport, zapobieganie uzależnieniom, wypoczynek i turystyka, ratownictwo. Na zadania z zakresu kultury fizycznej i sportu wydatkowano - 302 400,00 zł, na ochronę zdrowia – 11 000 zł, na kulturę i ochronę dziedzictwa narodowego – 16 500 zł, na bezpieczeństwo publiczne i ochronę przeciwpożarową – 5 500 zł.

IV. Budownictwo mieszkaniowe

Jednym z głównych celów „Strategii rozwiązywania problemów społecznych Gminy Sulechów na lata 2005-2012” jest budownictwo mieszkaniowe. Obejmuje on właściwą gospodarką mieszkaniową zapewniającą mieszkańcom gminy bezpieczne zamieszkanie.

Systematycznie, w miarę możliwości finansowych gminy, cel ten był osiągany. W roku 2011 zakupiono działki w obrębie Kalska-Dębinki z przeznaczeniem pod budownictwo socjalne. Przygotowywano również tereny i infrastrukturę techniczną dla indywidualnego budownictwa mieszkaniowego. Gmina współpracuje także i wspiera działalność Towarzystwa Budownictwa Społecznego.

Działania zawarte w niniejszym sprawozdaniu wynikają z założeń zawartych w „Strategii rozwiązywania problemów społecznych Gminy Sulechów na lata 2005-2012”. Wszystkie wymienione wyżej przedsięwzięcia mają pomóc mieszkańcom gminy rozwiązywaniu problemów społecznych i wspierać ich działania w tym zakresie. Wynikały zaś z potrzeb mieszkańców i ich aktywności obywatelskiej.

BURMISTRZ

Roman Winkowski

KIEROWNIK WYDZIAŁU
Spraw Społecznych, Oświaty,
Kultury i Sportu

Wojciech Soltys